

SUOMEN METSÄTIETEELLINEN SEURA ry TOIMINTASUUNNITELMALUONNOS 2021

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Suomen Metsätieteellisen Seuran (jatkossa Seura) toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa, mutta Seuran perustoiminnat ovat vakiintuneet. Toimintavuoden aikana Seuran toiminnan ja talouden odotetaan kehittyvän suotuisasti ja Seura voi keskittyä perustehtäviinsä. Seuran toiminnassa huomioidaan edelleen vuoden 2020 lopulla tehdystä jäsenkyselystä saatu palaute, koska koronaviruspandemian takia kaikkia siinä esille tulleita ehdotuksia ei voitu toteuttaa vuonna 2021. Pandemian torjumiseksi asetettujen kokoontumisrajoitusten helpottuessa Seura pyrkii järjestämään enemmän läsnäolotilaisuuksia.

Seura ja sen julkaisut ovat tällä hetkellä valmiita vastaamaan lisääntyviin avoimen tieteen ja erityisesti avoimen julkaisemisen vaatimuksiin. Silva Fennican osalta seurataan aktiivisesti kansainvälisen tiedejulkaisemisen kehitystä. Eurooppalaisten tiederahoittajien julkaisema PlanS-ohjelma on ennen kaikkea mahdollisuus vahvistaa Seuran julkaisujen asemaa avoimen tieteen kentässä, mutta se myös asettaa uusia vaatimuksia julkaisutoiminnalle ja lisää raportointivelvollisuuksia.

2. ORGANISAATIO

Seuran toimintaa johtaa hallitus, joka kokoontuu 8 - 10 kertaa vuodessa. Tarpeen mukaan voidaan järjestää sähköpostikokouksia. Seuran toimihenkilöinä työskentelevät Silva Fennican ja Metsätieteen aikakauskirjan päätoimittajat, julkaisusarjojen yhteinen toimittaja, toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja.

Seuran yhteydessä toimii kuusi tieteenalakerhoa: Metsäbiologian kerho, Metsäekonomistiklubi, Metsänhoitoklubi, Metsäsuhdeklubi, Taksattoriklubi ja Teknologiklubi. Seura tukee tieteenalakerhojen toimintaa taloudellisesti niiden esittämien toiminta- ja taloussuunnitelmien perusteella ja osallistuu niiden toiminnasta tiedottamiseen verkkosivuillaan ja jäsentiedotteillaan. Seura on myös valmis ottamaan vastaan perusteltuja ehdotuksia uusien tieteenalakerhojen perustamisesta. Seuran hallituksen ja tieteenalakerhojen johtotehtävissä toimivien yhteisiä kokouksia järjestetään vähintään kerran vuodessa.

Seuran hallituksen työn tukena toimii työryhmiä. Metsätieteen päivän järjestelytyöryhmä vastaa Metsätieteen päivän suunnittelusta ja järjestämisestä. Työryhmän puheenjohtajana toimii Seuran varapuheenjohtaja ja jäsenenä on edustaja jokaisesta tieteenalakerhosta. Seuran toiminnanjohtaja toimii sen sihteerinä. Taloustyöryhmä toimii neuvonantajana Seuran hallinnoimien rahastojen varallisuuden hoidossa. Taloustyöryhmä koostuu Seuran puheenjohtajasta, taloudenhoitajasta ja vähintään kahdesta hallituksen ulkopuolisesta jäsenestä, joilla on mahdollisimman laaja ja monipuolinen kokemus sijoitustoiminnasta. Taloustyöryhmän kokoonpanoa kehitetään ja sen toiminta aktivoituu vuonna 2021. Työryhmä kokoontuu ainakin kerran toimintavuoden aikana. Tarvittaessa Seura voi perustaa muitakin työryhmiä.

3. TIEDOTUS

Seura pitää yhteyttä jäseniinsä ensisijaisesti sähköisesti. Pääasiallisen tiedotuskanavan muodostavat jäsenistölle sähköpostitse lähetettävät tiedotteet Seuran toiminnasta. Sääntömääräiset tiedotteet ja tiedotteet, joissa informoidaan useista Seuraa koskevista asioista, postitetaan edelleen niille jäsenille, joilla ei ole mahdollisuutta vastaanottaa tiedotteita sähköisesti. Suppeat ajankohtaistiedotteet lähetetään ainoastaan sähköisenä. Tiedotteiden informaatiota taustoittaa Seuran verkkosivusto osoitteessa <https://metsatiede.org>. Sivusto pyrkii antamaan mahdollisimman laajan ja tarkan kuvan Seuran toiminnasta. Sen sisältöä päivitetään ja kehitetään jatkuvasti. Seura jatkaa Twitterin käyttöä tiedottaessaan toiminnastaan ja julkaisuistaan sekä klubien toiminnasta. Metsätieteen aikakauskirjan artikkelit nostetaan esiin Seuran Twitter-tilillä. Tilin pääkieli on suomi, mutta tarvittaessa käytetään myös englantia. Silva Fennicalla on oma englanninkielinen Twitter-tili, jonka kautta kerrotaan myös Dissertations Forestalesissa julkaistuista väitöskirjoista.

4. JULKAISUTOIMINTA

Seura julkaisee kansainvälistä metsätiedelehteä *Silva Fennica*, kotimaisilla kielillä vertaisarvioituja ja muita tieteellisiä artikkeleita julkaisevaa *Metsätieteen aikakauskirjaa* sekä yhteistyössä Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan ja Itä-Suomen yliopiston metsätieteiden osaston kanssa väitöskirjasarjaa *Dissertationes Forestales*.

Seuran kolme julkaisusarjaa ja Suoseuran *Suo-lehti* julkaistaan yhteisellä julkaisualustalla Tieteen tietotekniikan palvelukeskuksen (CSC) cPouta-pilvipalvelussa. *Silva Fennican* sivusto sisältää myös digitoidut *Silva Fennican* ja *Acta Forestalia Fennican* arkistot vuodesta 1913 alkaen. *Metsätieteen aikakauskirjan* sivusto takaa pääsyn kaikkiin sarjan vuosikertoihin ja sen VMI-liitteisiin. Seuran IT-assistentti hoitaa pilvipalvelimen ylläpidon tuntitöinä. Julkaisusivusto uusitaan toimintavuoden alussa. Toimitus on saanut runsaasti negatiivista palautetta käsikirjoitusten vastaanotossa ja vertaisarvioinnissa käytössä olleesta OJS-ohjelmistosta (Open Journal Systems). Seura hankkii OJS:n tilalle Editorial Manager -ohjelmiston, jota käyttävät myös muutamat suuret tiedekustantajat. Koska nykyinen Seuralle ohjelmoitu artikkelien julkaisusivusto perustuu osin OJS-ohjelmistoon, se on myös uusittava. Samalla vuosina 2012 ja 2016 toteutetun sivuston ohjelmointitekniikka päivitetään. Julkaisusivoustouudistus valmistuu kokonaisuudessaan toimintavuoden alussa.

Ainoastaan sähköisenä ilmestyvä *Silva Fennica* on avoin metsätiedelehti, joka kattaa laajasti kaikenlaiset metsät ja metsävarojen käytön kysymykset. *Silva Fennican* toimittamisen ja artikkeleiden hyväksynnän perusteena on artikkeleiden korkea tieteellinen taso. Kaikki *Silva Fennican* artikkelit julkaistaan sekä html-tiedostona, johon on lisätty lukemista helpottavia artikkelin sisäisiä linkkejä ja linkkejä relevantteihin ulkoisiin tietolähteisiin, että helposti tulostettavana pdf-tiedostona. *Silva Fennican* kansainvälinen Editorial Board koostuu aiheitoimittajista ja heitä tukevista toimituskunnan jäsenistä. *Silva Fennica* on sitoutunut seuraaman Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ja kansainvälisen Committee on Publication Ethics (COPE) -järjestön eettisiä suosituksia.

Toimitus seuraa tarkasti PlanS:n kehitystä ja pitää huolen, että *Silva Fennica* on kaikilta ominaisuuksiltaan sen vaatimukset täyttävä. *Silva Fennica* on ottanut käyttöön Center for Open Sciencen läpinäkyvyys- ja avoimuussuosituksien (<https://cos.io>) tasolla 1. Toimintavuoden aikana suositusten täyttämiseen kiinnitetään erityistä huomiota osana käsikirjoitusten hyväksymisprosessia. Toimintavuoden alussa julkaistaan ensimmäinen PlanS-vaatimusten mukainen *Silva Fennican* ja *Metsätieteen aikakauskirjan* kuluraportti.

Silva Fennican toiminnan rahoittamiseksi julkaistuista artikkeleista kerätään artikkelimaksu (Article Processing Charge, APC). *Silva Fennican* artikkelimaksuja ei kerätä kahdessa tapauksessa: Seuran jäsenet voivat julkaista ensimmäisenä kirjoittajana yhden ilmaisen artikkelin vuosittain ja artikkeli vapautetaan kokonaan artikkelimaksusta, mikäli sekä ensimmäinen kirjoittaja että vastuukirjoittaja työskentelee Maailmanpankin luokituksen mukaisen alimman ja alemman keskituloluokan maan tutkimusorganisaatioissa. Toimintavuoden alusta artikkelimaksu tarkistetaan niin, että rikkaiden maiden tutkijoiden artikkeleiden hinta nousee hieman, mutta samalla ylempään keskituloluokan maiden tutkijat saavat alennuksen artikkelimaksusta. Uudistuksen tavoitteena on houkuttaa lisää käsikirjoituksia ylempään keskituloluokkaan kuuluvista metsätaloustausta (esim. Venäjä, Meksiko, Etelä-Afrikka ja Brasilia, joka tuottaa 10 % maailman metsätieteellisistä julkaisuista), mutta samalla säilyttää maksujen kokonaistuotto nykyisellä tasolla.

Metsätieteen aikakauskirjan julkaiseminen jatkuu vuonna 2022 pelkästään sähköisenä, jatkuvasti täydentyvänä metsätiedelehtenä. Artikkelit julkaistaan välittömästi niiden valmistuttua ja ne arkistoidaan vuosikerroittain, mutta niteisiin viittaavia numeroita ei käytetä. Toimintavuoden aikana jatketaan työtä vertaisarvioitujen artikkeleiden osuuden lisäämiseksi. Päähuomio kiinnitetään edelleen hyvien katsausartikkeleiden saamiseen. Sivuston pääkieli on suomi, mutta artikkeleita julkaistaan myös muilla kotimaisilla kielillä. *Metsätieteen aikakauskirja* ei kerää artikkelimaksuja, joten se on ilmainen sekä lukijoille että kirjoittajille. *Metsätieteen aikakauskirja* seuraa Center for Open Sciencen läpinäkyvyys-suosituksia tasolla 1. *Metsätieteen aikakauskirja* on sitoutunut seuraaman Tutkimuseettisen neuvottelukunnan suosituksia.

Seura jatkaa yhteistyössä Helsingin ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa *Dissertationes Forestales* -väitöskirjasarjan julkaisemista. Sarjalla on toimituskunta, joka vastaa sarjan ohjeistuksesta ja kehittämisestä. Seura vastaa sarjan toimitustyöstä ja julkaisutekniikasta.

5. ESITELMÄ-, KESKUSTELU- JA MUUT TILAISUUDET

Seuran vuotuinen päätapahtuma Metsätieteen päivä järjestetään syksyllä 2022. Yleisemmäksi valitaan jokin ajankohtainen metsäalan aihe, jonka päivän järjestelytyöryhmä valitsee yhteistyössä Seuran hallituksen kanssa. Tieteiden talon käytettävissä olevat kokoustilat pienenevät talon remontin takia, joten Metsätieteen päivä joudutaan järjestämään jossain muussa tilassa, mikä lisää kustannuksia. Metsätieteen päivä pyritään järjestämään ainakin osittain hybridinä eli fyysisenä tilaisuutena, jota voi halutessaan seurata myös etänä.

Jäsenkyselyn vastausten perusteella Seura selvittää mahdollisuutta järjestää toimintavuonna retkeily, joka poikkeaa tieteenalakerhojen retkeilyistä siten, että ohjelma koostuu useilta metsätieteiden osa-alueilta. Kohteeksi ehdotetaan Viroa, jossa yhteistyökumppaneita voisivat olla mm. Viron maatalousyliopiston metsätalouden ja maarakennuksen laitos, Tarton yliopiston Tõraveren observatorio (kaukokartoitus) ja Tarton yliopiston ekologian ja maaperätieteen laitos. Retkeilyyn sisältyisi myös maastokohteita. Retkeilyn sopivaksi kestoksi ja ajankohdaksi on arvioitu kolme päivää toimintavuoden elokuussa. Retkeilyn toteutuminen edellyttää myös riittävää osallistajamäärää.

Seura pyrkii osallistumaan metsäalasta käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun järjestämällä tarpeen mukaan ajankohtaisia tieteellisiä seminaareja ja webinaareja. Toimintavuoden aikana kokeillaan mahdollisuuksien mukaan lyhyiden tarkasti kohdennettujen webinaarien järjestämistä ja vuorovaikutuksellisten verkkotilaisuuksien järjestämistä.

Toimintavuoden aikana Seura pyrkii tekemään yhteistyötä läheisten tieteenalojen tieteellisten seurojen kanssa. Seura pyrkii olemaan aloitteellinen järjestämällä seurojen palaverin yhteistyömahdollisuuksista.

Tieteenalakerhot järjestävät omaa toimintaa kuten kokouksia, seminaareja ja retkeilyjä toimintasuunnitelmiansa mukaisesti.

6. APURAHAT JA PALKINNOT

Seura jakaa hallinnassaan olevien rahastojen nettotuotosta apurahoja ja palkintoja rahastojen sääntöjen mukaisesti. Apurahoja myönnetään pääsääntöisesti tohtoriopiskelijoille ja tutkijatohtoreille, joiden tutkinnosta on kulunut enintään viisi vuotta. Apurahan saajien tulee olla läsnäolevia opiskelijoita suomalaisessa yliopistossa tai työskennellä suomalaisessa tutkimusorganisaatiossa. Ajantasaiset tiedot apurahoista löytyvät osoitteesta <https://metsatiede.org/apurahat/>.

7. VARAINHANKINTA

Seuran tärkein tulonlähde on sen hallinnoimien rahastojen tuotto. Tärkeimmät ulkoiset tulolähteet ovat varsinaiset ja kannattajajäsenmaksut, julkaisutoiminnan valtionapu ja Silva Fennican artikkelimaksut. Metsätieteen aikakauskirjan julkaisukulut katetaan osin Seuran Juhlarahastosta. Mahdollinen Silva Fennican alijäämä katetaan myös Juhlarahastosta. Muutoin Seuran hallinnoimien rahastojen tuotto on tarkoitettu ensisijaisesti käytettäväksi Seuran apurahatoimintaan. Tarvittaessa Juhlarahaston tuottoa voidaan käyttää myös Seuran toimintamenoihin, erityisesti yleisötilaisuuksien järjestämiseen. Rahaston käyttö Seuran toimintamenoihin pyritään kuitenkin minimoimaan. Seura on pitkäjänteinen sijoittaja. Seuran hallinnoimien rahastojen varat sijoitetaan hajautetusti kohtuullisella riskillä tuottaviin kohteisiin.

8. MUU TOIMINTA

Seura osallistuu aktiivisesti avoimesta tieteestä käytävään keskusteluun ja välittää tietoa avoimesta tieteestä metsäntutkimusyhteisössä. Seura osallistuu myös kansallisten avoimen tieteen linjausten laatimiseen työryhmien jäsenyyden ja lausuntojen kautta.

Seura on Tieteellisten seurain valtuuskunnan, Suomen tiedekustantajien liiton, IUFRO:n (International Union of Forest Research Organisations) ja ALPSP:n (Association of Learned and Professional Society Publishers) jäsen. Silva Fennica on lehtijäsen COPE:ssa. Seura maksaa myös Silva Fennican päätoimittajan ja toiminnanjohtajan jäsenmaksun European Association of Science Editors (EASE) -yhdistyksessä. Seura osallistuu tutkimuksesta ja tieteellisestä julkaisemisesta käytävään keskusteluun näiden sidosryhmien piirissä.

Seura osallistuu IUFRO:n toimintaan erityisesti työryhmän 9.01.06 ”Forest Science Publishing” kautta, jonka varakoordinaattoreina toimivat Seuran toiminnanjohtaja ja yksi Silva Fennican aiheoimittajista.

Hyväksytty syyskokoukselle 9.12.2021 esitettäväksi hallituksen kokouksessa 18.11.2021